

HOLLAND
FESTIVAL 2016

TANYA
TAGAO

INFO

MA 20.6
MON 20.6

aanvang starting time
20:30 8.30 pm

locatie venue
Bimhuis

duur running time
1 uur 15 minuten, geen pauze
1 hour 15 minutes, no interval

meer Tanya Tagaq more Tanya Tagaq
za 25.6 Sat 25.6
17:00 5 pm
Holland Festival Proms: Kronos Quartet

CREDITS

uitvoering en compositie muziek
music performed and composed by
Tanya Tagaq, zang vocals
Jean Martin, drums
Jesse Zubot, viool violin

TOELICHTING

'Bij een echt goed concert raak ik min of meer bewusteloos. Niets bestaat dan nog, maar ik ben niet bang: het is totale rust. In de verte hoor ik een klein stemmetje en het wordt harder en harder, tot ik me realiseer dat het geluid uit mijn eigen mond komt.' (The Guardian, 17 mei 2015)

Tanya Tagaq verbaast zichzelf nog regelmatig over de krachten die vrijkomen tijdens haar optredens. De in Canada woonachtige Inuitzangeres gebruikt de traditionele keelzang van haar volk als basis voor een zangperformance die uit pure, rauwe emotie bestaat. Haar concerten benaderen de sfeer van een uitdrijvingsritueel. Tagaq gaat bovendien nadrukkelijk op zoek naar de grenzen van muzikale genres. Ze legt verbanden tussen keelzang en jazz, metal en hedendaagse klassieke muziek. Haar spookachtige zang, gegrom, gehijg en gekreun klinken op cd al indrukwekkend, maar live op het podium staat een ontketende Tagaq gelijk aan een natuurkracht.

Tagaqs songs mogen dan mijlenver verwijderd klinken van de traditionele muziek van de Inuit – zo vakkundig weert ze elke hint van nostalgie of folk – toch verloochent ze haar erfgoed niet. Haar muziek dient evengoed een politiek doel. Zo gepassioneerd als ze klinkt in haar werk, zo activistisch is de zangeres over de cultuur van haar volk. Op haar laatste album *Animism* (2014) komen politieke thema's duidelijk naar voren, met name in de track *Fracking*, waarin ze uiting geeft aan de pijnkreten van de aarde, terwijl deze blootgesteld wordt aan fraccen, een methode om schaliegas uit de diepe ondergrond vrij te maken. Ook voert ze fel actie tegen de restricties op de zeehondenjacht, een van de voornaamste voedselbronnen van de Inuit. Zo zette ze een foto op Twitter van haar pasgeboren baby naast een dode zeehond. Deze schattig bedoelde 'sealfie' leverde haar een internationale rel op.

Tagaq groeide op in Nunavut, een van de noordelijke territoria van Canada, hoofdzakelijk bevolkt door Inuit. Haar moeder is geboren en opgegroeid in een iglo. Zelf maakte de nu 41-jarige zangeres in haar jeugd mee hoe de Canadese regering verwoede pogingen deed om de Inuitcultuur systematisch uit te wissen. Tagaq werd verplicht naar een Canadese school gestuurd – een regeling die gold voor alle Inuitkinderen en die bedoeld was om de Inuit geforceerd te laten integreren in de Canadese samenleving. Toen Tagaq later op de universiteit van Nova Scotia zat en heimwee had, stuurde haar moeder haar cassettes met traditionele Inuit-keelzang. Pas vanaf dat moment voelde Tagaq zich voor het eerst echt Inuit.

De muziek op de cassettes wordt *katajjaq* genoemd. Twee vrouwen staan dicht tegenover elkaar en reageren op elkaar met keelklanken. Dit kan competitief zijn, maar het fungeert ook vaak als gezamenlijk vermaak. De gemaakte keelklanken vereisen een uiterst complexe en intense techniek, waarbij heel het lichaam betrokken is. Het resultaat is een opeenvolging van snelle ritmische patronen die afwisselend in een grommend laag en een meer lyrisch hoog register worden gezongen. *Katajjaq* behoort tot een van de weinige muzikale tradities wereldwijd waarin boventonen (het gelijktijdig voortbrengen van meerdere tonen door één stem) voorkomt.

Tagaq leerde zichzelf deze techniek aan. Ze gebruikt het veelvuldig in haar muziek, maar ze onderscheidt zich doordat ze solistisch zingt. Tegelijkertijd vormt het duel en de interactie met haar medespelers nog wel een belangrijk element. In haar uitvoeringen met het Kronos Quartet, met wie ze later deze week ook in de Holland Festival Proms optreedt, stort Tagaq zich geregeld als een roofdier op haar collega's. In de kleine bezetting waarmee ze vanavond in het Bimhuis staat, speelt de interactie met violist Jesse Zubot een belangrijke rol. De begeleiding van drummer Jean Martin draagt bij aan het opzweepende karakter van de muziek.

OVER DE ARTIEST

De Canadese Inuitzangeres **Tanya Tagaq** (1975) houdt de eeuwenoude keelklankzangtechniek van de Inuit levend door haar te combineren met andere genres, zoals jazz, heavy metal, punk, hardcore, elektronische en klassieke muziek. Tagaq studeerde beeldende kunsten in Halifax. Tijdens haar studietijd ontwikkelde ze haar keelklankzangtechniek en begon ze met optreden. De IJslandse popzangeres Björk ontdekte Tagaq en werkte met haar samen op het album *Medúlla* in 2004. In 2005 verscheen Tagaqs solodebuutalbum *Sinnaa*, waarmee ze de Canadian Aboriginal Music Awards won. In 2006 werkte Tagaq voor het eerst samen met het Kronos Quartet in het programma Nunavat. Over deze samenwerking verscheen in 2007 de documentaire *A String Quartet in her Throat*. Sindsdien onderneemt Tagaq geregeld projecten met het kwartet, waaronder de cd *Tundra Songs* (2014) met composities van Derek Charke. Tagaq maakt eveneens deel uit van het Kronos Quartet-project *Fifty for the Future*.

Tagaq heeft vele prijzen gewonnen voor haar soloalbums en soundtracks voor films over Inuit-cultuur. Met de korte film voor haar nummer *Tungijjuq* won ze de Western Canadian Music Award in 2010. In 2014 riep Globe and Mail Tagaq uit tot Artist of the Year, terwijl Now Magazine haar de prijs voor Concert of the Year toekende. Met het album *Animism* versloeg ze Drake en Arcade Fire bij de prestigieuze Canadese Polaris Muziekprijs 2014 en won ze de Juno Award 2015 voor Best Aboriginal Recording of the Year.

PROGRAMME NOTES

'If they are good shows, I pretty much lose consciousness. Nothing exists, but it's not scary, it's total peace. I will hear a tiny voice, and it sounds like it is far away and it gets louder and louder, and then I realise it's coming from my mouth.'
(The Guardian, 17 May 2015)

Tanya Tagaq is still regularly surprised by the power she releases during her performances. The traditional throat singing of the Canadian Inuit singer's people is the inspiration for singing performances of pure, raw emotion. Her concerts have an atmosphere verging on an exorcism ritual. On top of this, Tagaq expressly challenges the boundaries of musical genres. She makes connections between throat singing and jazz, metal and contemporary classical music. Her spectral singing, bellowing, gasping and moaning sounds impressive enough on CD, but live on stage Tagaq is like a force of nature unleashed.

Tagaq's songs may be far removed from the sounds of traditional Inuit music – she expertly steers clear of any hint of nostalgia or folk – but she does not turn her back on her heritage. Her music also serves a political purpose. The passion in her music is reflected by her activism as a guardian of her people's culture. Political themes are clearly evident in her latest album *Animism* (2014), especially the track fracking, in which she expresses the earth's cries of agony as it is subjected to hydraulic fracturing, a method of extracting shale gas from deep underground. She also campaigns fiercely against restrictions on seal hunting, one of the Inuit's main sources of food, for which she tweeted a picture of her new-born baby next to a dead seal. Her 'sealfie' was meant to be cute, but drew a storm of international consternation.

Tagaq grew up in Nunavut, one of the northern-most parts of Canada, which is mainly populated by Inuit. Her mother was born and raised in an igloo. The 41-year-old singer personally experienced how the Canadian government made frantic efforts to systematically erase Inuit culture in her youth. Tagaq was forced to go to a Canadian school – as did all Inuit children; the scheme was intended to forcibly integrate Inuit into Canadian society. Later, when Tagaq was homesick at the University of Nova Scotia, she sent her mother tapes with recordings of her traditional Inuit throat-singing. Only then did Tagaq really feel Inuit for the first time.

The music on the cassettes is called katajjaq. Two women stand close to each other and respond to each other with guttural sounds. This can be competitive, but it is often a form of collective entertainment. A very complex and intense technique, involving the whole body, is used to make these guttural sounds. This results in a sequence of rapid rhythmic patterns which are sung alternately in a bellowing low register and a more lyrical high register. Katajjaq is one of the few musical traditions in the world to feature overtone singing (the simultaneous production of more than one pitch by one voice).

Tagaq taught herself this technique. She uses it extensively in her music, but she is unusual in her solo singing. Yet the duel and interaction with her fellow players is still an important

element. In her performances with the Kronos Quartet, with whom she will also perform later this week in the Holland Festival Proms, Tagaq regularly sets upon her colleagues like a predator. Her interaction with violinist Jesse Zubot plays an important role in the small company she is performing with tonight at the Bimhuis. Drummer Jean Martin's accompaniment adds to the upbeat nature of the music.

ABOUT THE ARTIST

Canadian Inuit throat singer **Tanya Tagaq** (1975) has breathed new life into the Inuit's ancient throat singing techniques by combining them with other genres such as jazz, heavy metal, punk, hardcore, electronic and classical music. While studying visual arts in Halifax, she developed her throat singing technique and started performing. Icelandic pop singer Björk picked up on her talent and asked her to collaborate on her album *Medúlla* in 2004. In 2005 Tagaq's solo debut album *Sinaa* was released, winning her the Canadian Aboriginal Music Awards. In 2006, Tagaq worked with the Kronos Quartet for the first time, as part of their Nunavut project. Their collaboration was captured in the documentary *A String Quartet in her Throat*, which was released in 2007. Since, Tagaq's work with the Quartet has continued with several collaborative projects. These include their CD *Tundra Songs* (2014), featuring compositions by Derek Charke, and the project Kronos' Quartet's *Fifty for the Future*.

Tagaq has won several prizes for her solo albums as well as her soundtracks for films on Inuit culture. The short film for her song *Tungijuaq* won Best Multi Media at the Western Canadian Music Awards in 2010. In 2014, she received recognition from the Globe and Mail newspaper as Artist of the Year, and from Now Magazine for Concert of the Year. That same year, her album *Animism* fought off competition from Drake and Arcade Fire to claim the prestigious Canadian Polaris Music Prize. In 2015, Tagaq won the Juno Award for Best Aboriginal Recording of the Year.

Hoofdbegunstiger / Patron

FONDS 21

A
M
D
O

Rabobank